

- kommentar-/debattredaktør Jon Magne Lund
- debatt@vl.no
- ring debattleder Johannes Morken: 22 310 394
- post: Vårt Land, pb.1180, sentrum, 0107 Oslo
- verdidebatt.no

verdidebatt

«Den konfronterende for-
dømmelsen av ideer og
praksiser som krenker
menneskeverdet kan ved
første øyekast virke som en
tom provokasjon som ikke
kan trenge gjennom veg-
gen og inn til menigheten»

Sara Azmeh Rasmussen, forfatter

Skjønner SV konsekvensene?

Olav Magnus S. Fredheim,
Ingrid M. Hardang
● Styreleder, Norges kriste-
lige legeförening. Etikuttvalget,
Norges kristelige legeförening

TIDLIG ULTRALYD

I et innlegg (Vårt Land 30.04.)
forsvarer SVs partisekretær
Schei-Tveitdal et tilbud om tid-
lig ultralyd til alle gravide.

SV viser både manglende me-
disinsk innsikt og manglende ev-
ne til å se konsekvensene.

Manglende innsikt. Tidlig ul-
tralyd vil gi mistanke om avvik
i langt flere tilfeller enn der det
faktisk er noe galt. Tall fra Fin-
land tyder på at 3.000 gravide i
Norge hvert år vil få en feilaktig
beskjed om avvik hos fosteret.
Disse vil neppe oppleve redu-
sert uro i svangerskapet.

Unødig ressursbruk. SV innser
at et tilbud om tidlig ultralyd er
et vanskelig valg for den gravide.
Det å få informasjon om at man
mistenker eller har påvist et av-
vik, kan også sette foreldrene i
en vanskelig situasjon. Tilbud
om samtaler både før og etter
er derfor nødvendig, men kre-
ver ressurser. Det å bruke pen-
ger på et tiltak uten helseeffekt,
som så fører til at man må bruke
enda mer penger på å begrense
skadene, er meningsløst.

Langsiktige konsekvenser. Ut-
fallet av saken om tilbud om
tidlig ultralyd til alle vil avgjøre
hvordan vi forholder oss til

framtidig testing av fostre med
tanke på evner, egenskaper og
risiko for å utvikle sykdom. Fos-
terdiagnostikk basert på foster-
DNA (arvestoff) i mors blod er
på fremmarsj. Slik testing vil gi
mer informasjon og være et na-
turlig neste steg om man me-
ner foreldrene har rett til mest
mulig informasjon om fosteret.
Det er lite troverdig å si at man
er motstander av sorterting hvis
man tar det første steget på den-
ne veien.

Frihet eller press? Kunnskap
om barnets helsetilstand vil fø-
re til at blivende foreldre må ta
et aktivt valg om hvorvidt man
skal bære frem barnet. Å bli stilt
overfor et slikt valg er ikke et
gode. Det er en belastning en
bør skånes for. Når man har hatt
muligheten til å velge bort, vil
de som fullfører svangerskapet
også bli gjort ansvarlig for barn-
ets helsetilstand. Det vil føre
til et abortpress.

SVs politikere må derfor væ-
re beredt til å bære ansvaret for
sorteringssamfunnet. Hvordan
kan de forvente at man takker
nei, når de fremstiller undersø-
kelsen som et gode? De kan ikke
skyve dette ansvaret over på den
enkelte kvinne ved å skjule seg
bak retorikken om valgfrihet.

SI DIN MENING

● verdidebatt.no/olavmagn
Må SV bære ansvar for sorte-
ringssamfunnet? Les en lengre
utgave av dette innlegget i vårt
debattforum på Internett. Der
kan du også lese en rekke
tidligere innlegg i diskusjonen.

Grobunn for borgerlig samarbeid

Odvar Omland
● KrF-veterean

Tonen fra de fire borgerlige
partiene burde gi grobunn for
å overta makta, dersom valg-
resultatet 2013 tilsier det. Det
var John Lyng (Høyre) og Kjell
Bondevik (KrF) som i 1963 la
grunn for at ikke-sosialistene
fant hverandre og dannet den
kortvarige Lyngregjeringen det
året og for fremtidige borge-
lige regjeringdannelse.

Det er også grunn til å
merke seg at det i regjeringss-

erklæringen i 1963 ble tatt inn
forslag fra en av de store KrF-
politikere etter krigen, Erling
Wikborg, nemlig at norsk
politikk må bygge på og verne
om vårt folks grunnleggende
kristelige verdier. Jeg går ut
fra at man ved en eventuell
framtidig borgerlig regjering
formulerer seg noenlunde slik.
Jeg synes tonene fra det le-
dende opposisjonsparti Høyre
under landsmøte forleden
tegner bra i så måte. Og for
Frp er det vel heller ikke noe
problem?

Teologiske hindringer mot at
mennesker lever verdige liv må bli
ryddet av veien. Denne prosessen
har pågått lenge i kristendommen.
Islam står for tur.

Sara Azmeh
Rasmussen

● Forfatter. Årets vinner av
Fritt Ords pris

RELIGIONSKRITIKK

Da jeg som tenåring satt på
bønnematten kledd i en hel-
dekkende hvit bønnedrakt og
resiterte Koranen med ærefrykt,
kunne jeg ikke forestille meg at
jeg en dag skulle bli en religi-
onskritiker, i hovedsak en is-
lamkritiker.

I dag mottar jeg Fritt Ords
pris. I begrunnelsen blir min
religionskritiske virke fremhe-
vet. Enkelte kan komme til å
tolke denne prisutdelingen som
en offisiell støtte til en anti-is-
lamsk stemme. Jeg har brent et
slør, det som i dag er det tyde-

ligste religiøse symbolet i islam,
utfordret Islamsk Råd Norge i
homofilisporsmål, støttet pu-
bliseringen av karikaturene og
skrevet mange religionskritiske
artikler gjennom de siste fem
årene. Men gjør dette meg til
en motstander av religion?

Granskende blikk. Religions-
kritikk er ikke et ensartet fe-
nomen. Den rommer ulike po-
sisjoner, tilnæringsmåter og
motiver. Det kan dreie seg om
naturvitenskapelige, rasjonalis-
tiske eller filosofisk-etiske dis-
kusjoner. Den kan skje innenfor
en teologisk ramme hvor intern
kritikk søker nye forståelser
av den egne tradisjonen. Det
granskende blikket kan også til-
høre en som står på utsiden og
som følgelig har et annet per-
spektiv enn den troende. Reli-
gionskritikk kan til slutt være
mer eller mindre informert og
nyansert. Dette mangfoldet av
posisjoner gjør det ikke mulig å

betegne all religionskritikk som
fiendtlighet mot gudstro.

Selv har jeg aldri vært opp-
tatt av den filosofiske diskus-
jonen om Guds eksistens, verken
som troende i mine ungdomsår
eller som ateist i dag. Jeg går
en lang omvei rundt de heftige
debattene om evolusjonen
og universets natur og opprin-
nelse. Til dette synes jeg at livet
er for kort. Mitt livssynskifte
har hovedsakelig hatt et mo-
ralsk og sosialt innhold, og det
som opptar meg er de religiøse
forestillingers etiske og sosiale
konsekvenser.

Religionskritiker. Den aktuelle
anvendelsen av de hellige tek-
stene, rettere sagt, tolkninger
av disse, har en stor påvirkning
på individenes livskvalitet og
samfunnets utvikling. Nett-
opp derfor går det rett og slett
ikke å styre unna denne typen
debatter og la være å fremme
religionskritiske synspunkter